

darski problemi in druge aktualne teme. Vsa problematika je prikazana zelo umirjeno in z neke spoštljive distance, ki učenca vzgaja in usmerja k strpnosti in sožitju. Učenec izve relativno veliko o nacionalni in kulturni sestavi evropskega prebivalstva, skrčeni pa so različni faktografski podatki o industrijskih panogah, kmetijskih pridelkih in podobno.

Skupaj z učbenikom je izšel tudi delovni zvezek. Sestavlja ga 78 različnih vaj. Srečamo se tako s klasičnimi nemimi zemljevidi, kot tudi s številnimi zabavnimi geografskimi igrami (križankami, rebusi in podobnim). Kljub vsej raznolikosti lahko v delovnem zvezku izluščimo tudi nekatere stalnice. Na začetku vsakega dela Evrope je vaja, ki zahteva poznavanje imen držav in glavnih mest. Vsaka evropska regija je predstavljena z reliefnim zemljevidom, na katerem mora učenec prepoznati samo tiste reliefne enote, reke, jezera, morja in drugo, ki se omenjajo tudi v učbeniku. Na koncu vsakega tematskega sklopa je vaja, ki je namenjena učenčevemu potovanju po obravnavanem delu Evrope. Učenec potuje s pomočjo zelo nazornih sličic, ki so razporejene po nemem zemljevidu. Sestava vaj je nekoliko drugačna le pri prvem tematskem sklopu, ki obravnava planet Zemljo in orientacijo na njej. Število vaj je nekoliko večje, saj prav orientacija zahteva od učenca in učitelja več praktičnega dela na terenu.

Z novim učbenikom se letos seznanjajo številni slovenski šestošolci. Navdušeni so. Spoznajte ga še vi.

PLANINSKI VODNIK: ZAHODNE JULIJSKE ALPE Miha Pavšek

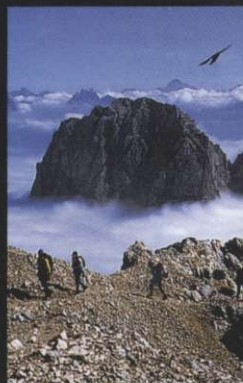
Pri založbi SIDARTA je pred kratkim izšel še eden iz serije planinskih vodnikov, ki nas tokrat vodi po vršacih Zahodnih Julijskih Alp. Napisal ga je Andrej Mašera. Gre za prvi slovenski planinski vodnik, ki je namenjen izključno vzponom v tem gorstvu. S pomočjo vodnika lahko obiščemo nekatere naše obmejne in mejne vrhove, predvsem pa vršace onstran državne meje, ki so jih začeli slovenski gorniki »odkrihati«
še pred okrog tridesetimi leti. V prvih desetletjih po drugi svetovni vojni so bile te gore za Slovence predaleč, svoje pa sta pripomogli še državna meja in ukinitve železniške proge Jesenice–Rateče v začetku šestdesetih let. Za geografje je to območje, kjer se križajo slovanska, romanska, retoromanska in germanska kultura, že od nekdaj med bolj za-

nimivimi. O prisotnosti Slovencev na tem prostoru pričajo tudi številna slovenska zemljepisna imena. Naši rojaki so bili namreč tisti, ki so naredili mnogim dolinam, planinam, vrhovom in njihovim delom domača imena in kot gorski vodniki vodili v te gore tudi druge obiskovalce. Med najbolj znanimi sta gotovo vodnik Anton Ojcinger iz Ovčje vasi v dolini Zajzeze in njegova redna stranka, dr. Julius Kugy.

Kljub današnji sorazmerni bližini in odstranitvi nekdanjih ovir so te gore še vedno zapostavljene. Slovenci se potikamo okrog Triglava, italijanski gorniki pa imajo svoja »svetišča«
v Dolomitih in Centralnih Alpah, zato pomeni hoja po teh strminah še danes prvovrstno doživetje samote in neokrnjene narave. Zato ne bo odveč, če si jih s pomočjo pričujoče knjižice, v kateri bomo našli tudi marsikatero geografsko drobtinico, ogledamo še od blizu. Vsebinska in oblikovna zasnova grafično bogato opremljenega pla-

PLANINSKI VODNIK

Andrej Mašera

Zahodne Julijske Alpe

ninskega vodnika je v celoti enaka prejšnjim tovrstnim izdajam te založbe. Podobi vodnika se pozna, da je že nekaj časa »na delu« utečena izdajateljska ekipa, saj je razmerje med besedilom, fotografijami in risbami zelo uravnoteženo. To pa seveda ne pomeni, da ne bodo segli po vodniku tudi zahtevnejši bralci, med katere sodite zagotovo tudi geografsko nekoliko boljše podkovani bralci naše revije. Morda bi se kdo raje povzpela na Poliški Špik ali Špik nad Policami namesto na Montaž, a koncept in obseg vodnika zagotovo nista namenjena tovrstnim polemikom.

Opisanih je 50 izbranih tur različne dolžine in težavnosti, ki so razvrščene v šest poglavij, ločenih po posameznih gorskih skupinah. Zaporedje opisov gre v smeri od juga proti severu, od Julijskih Predalp nad Furlansko nižino pa vse do grebena Naborjetskih gora nad Kanalsko dolino. Na začetku so zaradi pravilnega razumevanja pojasnjene težavnostne oznake poti, najpomembnejša izhodišča ter tamkajšnje koč (risbe), zavetišča in bivaki. Za vsako turo so podani nadmorska višina cilja in izhodišča ter višinska razlika opravljenega vzpona. Sledi predstavitev gore, tej pa še opis izhodišča, vzpona in sestopa ter podatki o prehojenem času in težavnosti ture. Skratka: tu je vse najnujnejše, kar potrebuje vsak obiska teh vršacev željan bralec vodnika. Bolj zahtevni bodo pobrskali še med dodatno vodniško literaturo, ki je navedena na koncu. Nekateri vrhovi so upodobljeni s skrbno izbranimi slikami priznanih avtorjev gorniške fotografije ali z ličnimi risbami znanega alpinista Danila Cedilnika, na katerih je tudi skica poti.

Naj na koncu povzamem uvodničarjeve besede: osnovni moto vodnika je vsekakor vabilo v gorniški paradiz Zahodnih Julijskih Alp. Vabilu bi se morali zato odzvati tudi geografsko usmerjeni planinci, saj so zaradi vsega navedenega te gore na nek način tudi »naše«. Temu v prid govori tudi njihova pokrajinska oznaka, iz katere je razvidno, da gre za zahodni podaljšek naše najobsežnejše alpske pokrajine, Julijskih Alp.

SREČANJE GEOGRAFOV-TURIZMOLOGOV V NOVEM SADU

Tomaz Podobnikar

Inštitut za geografijo na Naravoslovno-matematični fakulteti novosadske univerze organizira vsako leto znanstveno srečanje na temo turizma kot svetovnega procesa. Tovrstna druženja so začeli pred dve-

ma letoma z naslovom Novi turistični prostori in nadaljevali lansko leto s srečanjem na temo Turistični proizvod: fizionomija in uveljavitev. Srečanje so pripravili tudi letos, in sicer 16. oktobra v prostorih novosadskega razstavišča pod naslovom Vpliv turizma na transformacijo fizično-geografskih elementov prostora. Vsakokratno srečanje geografov-turizmolov je vedno porodilo nove zanimive teme in tako že postaja tradicionalno. Za naslednje leto je predvideno srečanje, ki se bo ukvarjalo s problematiko vplivov turizma na transformacijo družbenogeografskih elementov prostora.

Tudi letos je bilo povabljenih mnogo gostov iz tujine, a je večina zaradi nevarnosti bombardiranja Narodnih letal zadnji hip odpovedala prihod. Poleg trideseterice Jugoslovancev sta se srečanja udeležila le dva Romuni in dva Makedonci ter jaz kot predstavnik Inštituta za prostorske študije na ZRC SAZU. Zbrano in učinkovito delo je bilo praktično nemogoče gledati na težavne razmere v državi, ki so takrat mejile na splošno paniko, zato so srečanje skrajšali od predvidenih treh dni na en dan.

Srečanje je odprl dekan Naravoslovno-matematične fakultete. Med najbolj izpostavljenim problemom, ki so jih obravnavali referati, je bila nepremišljena gradnja novih turističnih zmogljivosti v jugoslovanskih hribih ter ob črnogorski obali. Zanimive so bile tudi bolj filozofske teme, kamor spadajo definicije fizičnega in duhovnega turizma, o zaznavanju, vsrkavanju in dojetanju novih prostorov, ki se odpirajo z oddaljevanjem turista od doma. Drugače pa smo se na srečanju ukvarjali z nekaterimi pomembnimi in tudi obrobni problemi, ki se nanašajo na turizem, med drugimi tudi s takimi, ki se nanašajo na jugoslovansko politiko; eden jo je parafiziral s stavkom: »politiki so bolj ustni kot pisмени«. Predstavljene ni so bili tudi posterji. Med njimi naj kot zanimivost omenim predstavitev diplomske naloge vojvodinke Lukrecije Đeri z naslovom Vpliv turizma na celosten razvoj pokrajinskega parka Logarska dolina, ki jo je izdelala med bivanjem v Sloveniji.

V nadaljevanju sem se 17. oktobra udeležil še enega podobnega srečanja, ki sicer ni bilo mišljeno kot mednarodno, z naslovom Odkrivanje in valorizacija novih turističnih prostorov.

Med bivanjem v Novem Sadu so mi gostitelji pripravili obisk Inštituta za geografijo, ki deluje v sklopu fakultete. Inštitut je bil ustanovljen leta 1962 in že nekaj let dela v sodobno opremljenih prostorih univerzitetnega kampusa. V njem je zaposlenih 25 lju-